

کارآگاه یکم هادی مصطفایی، معاون اسبق جرایم جنایی فراجا:

بعضی شلیک‌ها اشتباه هستند

بهستان

۳ کشته در تصادف زنجیره‌ای اتوبوس

یک اتوبوس مسافربری که از ورشو به اودسا در حرکت بود در یک تصادف هولناک با چند وسیله نقلیه، حداقل ۳ کشته و ۳۵ مجروح برجای گذاشت. به گزارش یورونیوز، این حادثه در نزدیکی روستای چیشکی حدود ۸۰ کیلومتری شرق لویوخ داده و ۶ نفر از مجروحان کودکان بوده و مقامات محلی در حال بررسی علت این حادثه هستند.

امریکا

مرگ یک گردشگر در معدن طلای کلرادو

گرفتار شدن گردشگران در عمق ۳۰۵ متری زمین، داخل معدن طلا در ایالت کلرادو، یک کشته برجای گذاشت. به گزارش روتیزر، این افراد بخشی از یک گروه تور بودند و حوالی ظهر روز جمعه در نزدیکی معدن طلای مولی کاتلین در کریپل کریک، شهر تله کلرادو گرفتار شدند. به گفته کالاتری تله، این حادثه ناشی از خرابی تجهیزات بوده است. جیسون مایکسل، کالاتر تله در یک کنفرانس مطبوعاتی گفت که حوالی ظهر، معدن با یک مشکل مکانیکی در سیستم آسانسور خود مواجه شد که خطر شدیدی برای افراد حاضر در معدن ایجاد کرد. چندین آژانس از جمله تیم‌های جست‌وجو و نجات با تجهیزات سنگین به محل حادثه اعزام شدند. ۱۱ نفر همان ابتدا نجات یافتند و ۱۲ نفر دیگر برای چندین ساعت در کف معدن گیر افتاده بودند تا اینکه حوالی شب نجات یافتند، اما یک نفر در این حادثه جان باخت.

سریلانکا

تصادف اتوبوس با ۱۸ مصدوم

دو اتوبوس در امتداد جاده اصلی کلمبو - کندی با هم برخورد کردند و حدود ۱۸ مسافر زخمی شدند. به گزارش شینخوا، پلیس سریلانکا روز شنبه در بیانیه‌ای اعلام کرد که دو اتوبوس در امتداد جاده اصلی کلمبو-کندی با هم برخورد کردند و حدود ۱۸ مسافر زخمی شدند. صدومان در دو بیمارستان اصلی در منطقه بستری شدند. پلیس گمان می‌کند این تصادف ناشی از نقص فنی در یکی از اتوبوس‌ها بوده که منجر به از دست دادن کنترل وسیله نقلیه توسط راننده شده است.

تفاوت است. تقریباً در تمامی موارد، فرض بر سوءنیت گذاشته می‌شود و عوامل دیگر نادیده گرفته شده و برای همین کمتر شاهد بازتاب‌های انتقادی سزایزده که همراه با پیشنهاد یا راهکارهای کاربردی باشد بوده‌ایم.

خطار شلیک

این نوع حوادث همگی از یک جنس نیستند؛ ریشه و خاستگاه آنها با یکدیگر فرق دارد. با ذکر چند مصداق از این نوع حوادث سعی می‌کنم تصویر روشنی از این تفاوت‌ها گریزی که برای دستگیری و انجام شد مأموران مبادرت به تیراندازی کردند و در این عملیات یک مرد بی‌گناه که در حال تردد بود مورد اصابت گلوله قرار گرفت و کشته شد. این نوع تیراندازی مصداق شلیک اشتباه یا تیر خطاست. کارآگاهان در این مأموریت برای دستگیری یک متجاوز سریالی رفته بودند و نوع اتهام و جنایات ارتكابی به نحوی بود که از تیراندازی به سمت متهم ابایی نداشتند. مجرم هدف گلوله قرار گرفت و سطحی مجروح شد اما یکی از تیرها به یک بی‌گناه اصابت کرد.

مخفی ماندن واقعیت با مرگ متهم

شکل دیگری از این حوادث، تیر خوردن شخصی است که در سیستم قضایی و پلیسی تحت تعقیب قرار دارد. به عنوان مثال می‌توانیم به تیر خوردن یک متجاوز سریالی در شرق تهران اشاره کنم.

در این پرونده، شخصی در ساعات اول صبح وارد خانه‌هایی می‌شد که خانم خانه تنها بود و وی را مورد تعرض قرار می‌داد. با پیگیری‌های کارآگاهان جرایم جنایی آگاهی تهران، این متجاوز سریالی شناسایی شد و همه مستندات و مدارک موجود هم گواهی بر صحت اتهام داشتند.

دستور دستگیری وی از طرف مرجع قضایی صادر شد و کارآگاهان توانستند محدوده سکونت وی را شناسایی کنند، اما هنگام دستگیری شروع به فرار کرد و افسر پرونده ناچار، تیراندازی کرد که متهم بر اثر اصابت تیر مجروح شد و در حین انتقال به بیمارستان درگذشت.

شاید این نوع تیراندازی موجه‌ترین نوع شلیک باشد ولی چون در نهایت به مرگ متهم منجر شد، باز هم برای مأموران عاری از پیامدهای منفی نبود. غیر از پیامدهای

قضایی و غیره، ناقص ماندن تحقیقات و نیمه‌کاره رها شدن پرونده هم از جمله پیامدهای آزاددهنده این نوع وقایع است. بعضی اوقات هم ممکن است تیراندازی به سبب شرایط خاص مأمور، متهم یا صحنه باشد. در یک پرونده، مأموری با داشتن دستور قضایی برای جلب یک نفر به محل سکونت وی مراجعه می‌کند. شخص مورد نظر در حالت عادی نبوده و مدام به اطرافیان و حاضران فحاشی می‌کرده؛ قبل از حضور مأمور نیز مبادرت به شکستن شیشه یک مغازه کرده و قاقوی بزرگی در دست داشته و اطرافیان را تهدید می‌کرده است. مأمور اعزامی به ناچار مبادرت به تیراندازی می‌کند و مرگ مرد جوان رقم می‌خورد.

پیامدهای شلیک‌های اشتباهی

بی‌تردید در هر تیراندازی اشتباه یا تیر خطا که منجر به مرگ شود، عذاب روحی با شدت و ضعف متفاوت وجود دارد. هر انسان شرافتمندی که برای دستگیری یک جانی تلاش می‌کند و می‌جنگد، نمی‌تواند به آسانی با کشته شدن یک بی‌گناه، آن هم بر اثر سهو و اشتباه خودش کنار بیاید. علاوه بر آن فرد باید از نظر قضایی پاسخگو باشد و در مواردی، توأم با اعمال محدودیت‌های قضایی و انضباطی است. از طرفی در مواردی که شلیک منجر به مرگ متهمی شود، روند رسیدگی به پرونده دچار اختلال شده و حتی ممکن است متوقف شود. همچنین اعتبار سازمان پلیس در افکار عمومی زیر سؤال می‌رود و ممکن است پیامدهایی بدتر از اینها هم وجود داشته باشد.

راهکارهای پیشگیرانه

برای پیشگیری از این وقایع، نخستین راهکار آموزش است. مأموریت‌های پلیس اغلب اوقات در مناطق شهری و نقاطی است که افراد عادی هم تردد دارند که معمولاً به صورت تعقیب و گریز یا درگیری و تهاجم و دفاع است. در چنین شرایطی برای داشتن آمادگی و مهارت لازم و عملکرد صحیح، تمرین تیراندازی در سالن و میدان تیر یا حالتی که هدف ثابت است و تیرانداز هم فرصت کافی دارد، پاسخگو نیست. امروزه از روش‌های مختلفی مانند میدان تیر یا اهداف متغیر یا شبیه‌سازهای الکترونیکی استفاده می‌کنند که باعث افزایش مهارت می‌شود. راهکار بعدی، نوع سلاح‌های مورد استفاده پلیس است؛ قدرت و نوع آسیب هر سلاحی باید متناسب با هدف ارزیابی و انتخاب شود. اگر قرار باشد حراست پرواز داخل هواپیما از

گروه حوادث- مرتضیه همایونی / بی‌تردید سلاح برای نیروهای عملیاتی پلیس، نه تنها یک یار باوفا و دوست مورد اعتماد، بلکه یک ضرورت است که همه جا همراه اوست؛ البته بر خلاف آنچه در فیلم‌ها و سریال‌های پلیسی می‌بینیم، افسران پلیس در دنیای واقعی به ندرت مجبور می‌شوند سلاح را از غلاف خارج کنند و به سمت کسی نشانه بگیرند و در نهایت شلیک کنند.

تیراندازی نخستین و مهم‌ترین آموزش برای دانشجویان پلیس است. در هر مأموریت پلیسی، شلیک صحیح، بهنگام و ضروری و تیزی که به هدف بخورد، موفقیت محسوب می‌شود. این شلیک ممکن است منجر به متوقف کردن یک خودروی مسروقه و مهار و دستگیری سارق یا مجرم و نجات جان یک بی‌گناه شود. اما سلاح به همان اندازه که دوست خوب و مطمئن به حساب می‌آید و باعث دلگرمی است، می‌تواند خطرناک نیز باشد؛ به جای آنکه جان مأمور را مقابل تهاجم یک جانی حفظ کند، سبب مرگ یک بی‌گناه شود یا به جای موفقیت در کشفی بزرگ، منجر به شکست و ایتر ماندن یک سلسله تحقیقات جنایی شود.

کارآگاه هادی مصطفایی که سال‌ها به عنوان معاون جرایم جنایی فراجا فعالیت داشت با نگاهی به پرونده‌های شلیک‌های اشتباهی و خطاهای پلیسی در مواجهه با «ایران» به بیان راهکارهایی در این زمینه برای پیشگیری از تکرار چنین حوادثی پرداخت.

در حرفه کارآگاهی و پلیسی، بر خلاف ظاهر شلیک و نمایش اغراق آمیز قدرت و خلاقیت آن در فیلم‌ها، کارپوس‌هایی هم وجود دارد؛ فرار متهم، کم شدن سلاح و یکی از بدترین آنها مرگ یک بی‌گناه یا متهم بر اثر شلیک اشتباه یا خطا رفتن تیر است.

نبود آمار دقیق از شلیک‌های خطا

هر ساله در تمام کشورها عده‌ای بی‌گناه در جریان مأموریت‌های پلیسی مورد اصابت گلوله قرار گرفته و آسیب می‌بینند. متأسفانه در اغلب موارد دولت‌ها برای حفظ وجهه پلیس و صیانت از اعتبار و حرمت آنها، آمار واقعی از این وقایع ارائه نمی‌دهند. تنها آمار قابل دسترس در اینترنت، مربوط به ایالات متحده آمریکا است که سیر صعودی مرگ‌های ناشی از تیراندازی مأموران پلیس را نشان می‌دهد که رقم بیش از ۸۰۰ نفر در سال ذکر شده است.

در کشور ما نیز هر چند وقت یک‌بار خبری در مورد تیراندازی مأموران و مرگ یا آسیب دیدن یک مظنون، متهم یا فرد عادی منتشر و خیرساز می‌شود. به تناسب نوع حادثه، نوع اتهام، جنسیت، سن و شرایط قربانی، گستره واکنش‌ها

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۸۵۷۷

۱- کشیدن - بخشی در «اسپانیا» - آخرین لحظه روز دیدار
 ۲- کشی که با گرفتن دستمزد برای دیگری کار بکند - نوعی تنظیم کننده رشد - شرم
 ۳- جاودانگی - به اختلاف بین روشن‌ترین و تاریک‌ترین بخش‌های هر تصویر... می‌گویند - یک‌دهم
 ۴- ایالت «هند» - جانشین - ویرایش
 ۵- عرصه ورزش بوکس - غوغا - خودم
 ۶- مقابل «جزر» - موظف - از مراحل زراعت
 ۷- خرید و فروش - آگهی چاپی - خزنده نیش‌دار - محصول شرکت سایپا و کیاموتورز
 ۸- موافق - واقع شدن - یک زبان برنامه‌نویسی
 ۹- قاع - نغمه - منبع بزرگ آهن بدن
 ۱۰- پول ژاپن - بازیگر فیلم «پس از غروب»
 ۱۱- کشیدن - بخشی در «اسپانیا» - آخرین لحظه روز دیدار
 ۱۲- کشی که با گرفتن دستمزد برای دیگری کار بکند - نوعی تنظیم کننده رشد - شرم
 ۱۳- جاودانگی - به اختلاف بین روشن‌ترین و تاریک‌ترین بخش‌های هر تصویر... می‌گویند - یک‌دهم
 ۱۴- ایالت «هند» - جانشین - ویرایش
 ۱۵- عرصه ورزش بوکس - غوغا - خودم
 ۱۶- مقابل «جزر» - موظف - از مراحل زراعت
 ۱۷- خرید و فروش - آگهی چاپی - خزنده نیش‌دار - محصول شرکت سایپا و کیاموتورز
 ۱۸- موافق - واقع شدن - یک زبان برنامه‌نویسی
 ۱۹- قاع - نغمه - منبع بزرگ آهن بدن
 ۲۰- پول ژاپن - بازیگر فیلم «پس از غروب»

جدول عادی

۱- خوشحال - جست‌وجوی راه علاج
 ۲- فریاد بلند - گواه - جمع کوکب
 ۳- رسانه شنیداری - دانشمندان - تخته بازی
 ۴- عقاید - کشتن - شیرینی ازدواج و تولد - بهره پول
 ۵- ابر غلیظ - نوشتن کتاب تحقیقی - قیاحت، کراهت
 ۶- از حد گذشته - کشوری در آفریقا - رمق آخر
 ۷- «یواخت» - تئانی است - سریال سعید سلطانی - چهار دندان نیش
 ۸- زود نیست - کارمند مدرسه - زمان و هنگام
 ۹- حشره شیرین‌گام - حکومت هیتلر - غضب کننده
 ۱۰- نفس سوزناک - اتاق یا سالی که دارای تسهیلاتی برای تعویض لباس است - جوهر مازو
 ۱۱- یکی زبان برنامه‌نویسی شی‌گرگ - نوعی لباس کودکان - مرطوب
 ۱۲- میوه تابستانی - پیوستگی، ارتباط - تن به آن زنده است - بزرگترین غده بدن که در فعالیت‌های سوخت‌وساز مانند گوارش نقش دارد
 ۱۳- باجناتی - پروتی نور - پیروی
 ۱۴- آشوب، مهلکه - مهم‌ترین شعبه نژاد سفید - بدکار
 ۱۵- یکی از اسناد هویتی در ایران - نام خانوادگی

عمودی:

۱- کارگردان فیلم «کارزار» (روی پرده سینما) - حالت بیهووشی
 ۲- دریدر - منعکس کننده اجسام - زبان عرب
 ۳- خدمتکار پیر - ویران کننده - نام زنانه فرنگی
 ۴- لوله گوارشی - حرارت دادن - پشت سر - پولک ماهی
 ۵- فرهنگدی و سنگینی - سزاوار - نفس چاق
 ۶- ریاضیدان نابغه - دلپذیر ساختن - فروغ، روشنی
 ۷- پرتو و بالاتر - رود مرزی - خوراک
 ۸- عددی دو رقمی - شهری در «ایتالیا» که مهد رنسانس است - ابزار نجاری
 ۹- مترسک - ضد «گرمی» - نوعی طلاق
 ۱۰- استاندارد جهانی - میل به غذا - حرف نفرت
 ۱۱- نفوذ به یک سیستم کامپیوتری - قتل عام - جمع امین
 ۱۲- دستگاه خزن کوبی - آتشدان حمام - بی‌نیاز و توانگر - جزیره استان هرمزگان
 ۱۳- رسیدگی - گیای شمارش‌ارز «چین» - قوری بزرگ
 ۱۴- حرکتی در فوتبال - ناتمام - دگرگون‌سازی
 ۱۵- تیر پیکاندار - اختلالی در دوره حاملگی خانم‌ها

جدول ویژه شماره ۸۵۷۷

۱- فیلمی با حضور عالی «شهرام حقیقت‌دوست» (۱۴۰۳) - اثر «فیلم مسیجر»
 ۲- اندک و کم - آغازگر فلسفه - مداوا
 ۳- میوه قابل برداشت - دیوار - زمین
 ۴- پارچه دریایی - نوعی توربین - تلفظ «م» - کلمه ندایی شاعرانه!
 ۵- شیرینی خامه‌دار - از توابع چهارپایه - خویشاوندی مستقیم
 ۶- اهرمی زیرپای راننده - بندام - عادت
 ۷- سفیه - حرکات رزمی - شهر «ایتالیا»
 ۸- هوشمندی - میانک - ماده‌ای سیاه‌رنگ
 ۹- پیرو مانی - شخصیتی کارژونی - ماده‌ها

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ تا ۹ طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۴۶۰۶

متوسط

	۳	۲						

آسان

خیلی سخت

سخت

حل جدول سودوکو شماره ۴۶۰۶

۵	۸	۶	۴	۷	۱	۹	۳	۲
۳	۷	۱	۵	۸	۶	۲	۴	۹
۱	۷	۸	۳	۵	۶	۲	۹	۴
۷	۱	۵	۸	۶	۲	۴	۹	۳
۳	۷	۱	۵	۸	۶	۲	۴	۹
۱	۷	۸	۳	۵	۶	۲	۹	۴
۷	۱	۵	۸	۶	۲	۴	۹	۳
۳	۷	۱	۵	۸	۶	۲	۴	۹
۱	۷	۸	۳	۵	۶	۲	۹	۴
۷	۱	۵	۸	۶	۲	۴	۹	۳